

HUSDYRNÆRINGENS
KOORDINERINGSNET
FOR SMITTEBESKYTTELSE
VED IMPORT

ÅRSMELDING 2015 KOORIMP OG KIF

KONTROLLUTVALGET
FOR IMPORT AV FJØRFE

Innhold

- 1. Formål**
- 2. Organisering**
- 3. Regnskap og finansiering**
- 4. Internasjonal handel med dyr**
- 5. Fjørferæringens tilleggskrav ved import**
- 6. Husdyrnæringens tilleggskrav ved import**
- 7. Sykdomssituasjonen internasjonalt i 2015**
- 8. Beredskap**
- 9. Smittevern**
- 10. Informasjon og veiledning**
- 11. Eksotiske husdyr**
- 12. Import fjørfe**
- 13. Import husdyr**
- 14. Kontakt**

Layout: Audun Flåtten

Foto forside: Sissel Nystad, Alpakka Enghaugen

Alle andre foto: Grethe Ringdal

Formål

KOORIMP er husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import. Den viktigste oppgaven til KOORIMP er å hindre at import av levende dyr og avlsmateriale fører med seg smitte som kan gi sykdom hos mennesker og matproduserende dyr i Norge. KOORIMP skal også bidra til å styrke beredskapsvevnen i husdyrnæringen ved utbrudd av alvorlige, smittsomme husdyrsykdommer.

Kontrollutvalget for import av fjørfe (KIF) er utøvende organ for fjørfeaktivitetene, og en del av KOORIMP. KIF er en sammenslutning av representanter for importørene og varemottakerne.

Organisering

Nina Svendsby har vært daglig leder i KOORIMP. Ola Nafstad og Synnøve Vatn utfører også KOORIMP-oppgaver. Käthe Elise Kittelsen har vært daglig leder for KIF.

Styringsgruppa for KOORIMP består av representanter fra TINE SA, Nortura, Kjøtt- og Fjørfebransjens Landsforbund (KLF), Q-meieriene, Geno, TYR, Norsvin, Norsk Fjørfelag (NFL), Norsk Sau og Geit (NSG) og Gjensidige Forsikring, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Olav Østerås i TINE SA ledet styringsgruppa i 2015. KLF har vært representert ved Ida Mathisen. Asgeir Svendsen har møtt for Nortura. Q-meieriene har vært representert ved Ragnhild Fransplass. Eiliv Kummen har vært Genos representant. Oddbjørn Flataker har møtt for TYR, Asbjørn Schjerve og Gustav Grøholt for Norsvin og Lars-Erik Wallin for Norsk Sau og Geit. Ylva Freed har representert Norsk Fjørfelag. Torfinn Jæger fra Gjensidige Forsikring har møtt for forsikringsbransjen. For Norges Bondelag møtte Anja Fyksen Lillehaug og fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag møtte Olaf Godli.

Kontrollutvalget for import av fjørfe (KIF) var i 2015 satt sammen av to valgte importører for verpehøns, to importører for slaktekylling, en importør for kalkun, en importør for and, en oppnevnt representant fra Nortura, og en oppnevnt representant fra Kjøtt og Fjørfebransjens Landsforbund (KLF).

Etter rådsmøtet 21.november 2014 har KIF bestått av følgende representanter for importørene:

Representant for	Medlem	Varamedlem	
Importørene	Verpehøns	Arne Salte Nils Steinsland	Nils Undheim Tone Steinsland
	Slaktekylling	Magnar Vingelen Stein Arne Sandnes	Roar Aarhaug Espen Sørli
	Kalkun	Anne Marie Løken	Øivind Slettevold
	And	Hans Edvard Torp	Aadne Søyland
Varemottakerne	KLF	Benedicte Lund	Ida Mathisen
	Nortura	Hilde Bryhn	Atle Løvland

Administrasjonen er lagt til Animalia der Käthe Elise Kittelsen har vært leder fra 23. november 2014. Aktiviteten finansieres over omsetningsavgiften, likt fordelt på fondene for egg og fjørfekjøtt. Arbeidsutvalget har i 2015 bestått av Benedicte Lund, Hilde Bryhn og Käthe Elise Kittelsen.

Varemottakerne, det vil si slakteri, meieri og eggmottak, og avlssorganisasjonene er utøvende organ dersom det skal settes i verk reaksjoner mot importører. Det er faggrupper for de enkelte husdyrartene som faglig støtteapparat med rådgivende funksjon.

Regnskap og finansiering

Kostnadene i 2015 for KOORIMP og KIF er dekket av omsetningsavgiftsmidler fra melk, kjøtt, fjørfekjøtt, egg og bidrag fra forsikringsbransjen. Budsjettet for KOORIMP i 2015 var kr 1 304 000. Regnskapet viser et forbruk på kr 1 170 398.

Bidrag til drift av KOORIMP i 2015

Omsetningsmidler, melk (administrert av TINE Råvare)	442 000,-
Omsetningsmidler, kjøtt (administrert av Animalia)	643 398,-
Gjensidige Forsikring	85 000,-

Internasjonal handel med dyr

God dyrehelse er en viktig forutsetning for lønnsom norsk husdyrproduksjon. Fravær av mange smittsomme sykdommer hos husdyra er et fortrinn for norske produsenter og verdiskaping i landbruket. KOORIMP er etablert av husdyrnæringen som et virkemiddel for å ivareta helsestatus hos norske produksjonsdyr. Det offentlige regelverket er basert på EUs rettsakter, og legger få begrensninger på handel med dyr og avlsmateriale over landegrensene i Europa.

Det offentlige regelverket er bygget på prinsippet om at levende dyr kan bevege seg fritt over landegrensene i EØS-området. Forutsetningen er at dyras status for noen utvalgte sykdommer er kjent negativ i avsenderlandet, og at dyra følges av et nydatert helsesertifikat. Prinsippene er

nedfelt i EU-lovgivningen, og er implementert i norske forskrifter om innførsel og utførsel, tilsyn og kontroll. Importører skal være registrert, og importer skal varsles til Mattilsynet. Ved innførsel fra EØS-området må importør deklareere dyr og produkter for tollvesenet. Ved import av levende dyr, rugeegg, sæd og embryo fra land utenfor EØS-området er det krav om veterinær grensekontroll.

For enkelte smittestoffer har norske myndigheter fått aksept for tilleggsundersøkelser på eksportstedet. I tillegg gjennomfører Mattilsynet nasjonale kontroll- og overvåkingsprogrammer for sykdommer hos dyr, der prøver fra husdyrpopulasjonen blir rutinemessig testet. Importerte dyr må også inn under denne kontrollen i Norge. Dette er nedfelt i nasjonale bestemmelser om isolering og testing av importerte husdyr i offentlig regi.

Fjørfenæringens tilleggskrav ved import

Fjørfenæringens tilleggskrav regulerer forhold om smitteforebyggende tiltak mot sykdommer ved import av levende dyr. Fjørfenæringens krav gjelder rutiner og dokumentasjon både hos eksportør i utlandet og hos mottaker i Norge.

Tilleggskravene er utarbeidet og fastsatt av varemottakerne og fjørfeimportørene. Dersom importørene ikke oppfyller angitte krav, kan organisasjonene gjennom varemottakerne reagere med tiltak, selv om importene oppfyller norske lover og forskrifter. Den enkelte importør har ansvar for at kravene til eksportør er innfridd og attestert, og at kravene i Norge etterleves og dokumenteres.

Kontrollutvalget for import av fjørfe (KIF) ble etablert som frivillig importkontroll for fjørfenæringen i 1994. Tilleggskrav og reaksjonsmønster ved brudd på krav ble fastsatt i 1995, revidert i 2000, 2011, 2014 og 2015. Testing for antibiotikaresistente bakterier er inkludert i tilleggskravene fra 2014.

Husdyrnæringens tilleggskrav ved import

Husdyrnæringens tilleggskrav gjelder sykdommer og forhold som ikke er dekket av det offentlige regelverket. De angår både eksportsted og mottakerbesetninger i Norge. Tilleggskravene er viktige utfyllende krav for å sikre dyrehelsen i Norge. Kravene er publisert på www.animalia.no

Husdyrnæringens tilleggskrav er fastsatt av bøndenes varemottakere og seminleverandører. KOORIMP og KIF sine krav ved import er en del av Kvalitetssystem i landbruket (KSL). Manglende dokumentasjon for oppfyllelse av kravene er grunnlag for pristrekk fra varemottaker. Det er den enkelte importør som må sørge for at tilleggskravene er innfridd og attestert hos eksportøren, og at kravene i Norge etterleves og dokumenteres.

Ved utforming og oppdatering av tilleggskravene deltar fagpersoner ved Veterinærinstituttet, fra avlsorganisasjonene og helsetjenestene. Det blir lagt størst vekt på sykdommer som Norge har dokumentert god status for, det vil si fravær eller lav prevalens. Disse sykdommene har stort skadepotensiale i norske dyrepopulasjoner. For storfe gjelder dette for eksempel paratuberkulose, BVD, infeksjon med *Mycoplasma bovis* og digital dermatitt (smittsom klauvsykdom). Hos småfe er Border Disease (BDV), *Chlamydia abortus* og ondartet fotråte viktige. Hos svin blir det lagt stor vekt på å dokumentere frihet for PRRS, *Mycoplasma hyopneumoniae* og MRSA, for å nevne noen.

Det er viktig at potensielle importører og deres rådgivere er kjent med krav og anbefalinger, og at importør blir fulgt opp i henhold til dette. De mest risikofylte importene er det stor gevinst i å få stoppet eller sikret bedre mot smitteoverføring. Det er viktig å formidle til importører at import av levende dyr alltid innebærer risiko. Å følge opp tilleggskrav vil redusere risiko, men nullrisiko finnes ikke. Tilleggskravene for svin ble oppdatert i 2015, vedtatt på møte i styringsgruppen i mars 2016. Oppdaterte tilleggskrav ligger på www.animalia.no, under KOORIMP og meny punkt Tilleggskrav ved import.

Sjukdomssituasjonen internasjonalt i 2015

Munn og klauvsjuka (MKS)

Ingen EU/EØS-land opplevde utbrudd av MKS i 2015. MKS forekommer endemisk i store deler av verden, og det var utbrudd i mange afrikanske land, asiatiske land og Midtøsten. Utbruddene nærmest Europa var i Marokko, Tyrkia, Israel, Libanon og Palestina.

Afrikansk svinepest (ASP)

Den smittsomme virusinfeksjonen ble påvist både hos villsvin og i svinebesetninger i Polen, Latvia, Litauen og Estland. I Russland forekommer ASP endemisk, og infeksjonen ble også påvist i Ukraina og Hviterussland. Risiko for introduksjon i Norge er knyttet til innførsel av kjøtt og jakttrofeer fra områdene der sykdommen forekommer. Sverige har en stor villsvinbestand som kan spre seg til Norge i de Sør-Østlige delene av landet. Svinenæringen ønsker ikke en etablering av villsvin i Norge.

Porcine Epidemic Diarrhea (PED):

Utbruddet av PED i USA klinget av i 2015. Det antas at viruset ble introdusert fra Kina via fleksible containere, storsekker, som blant annet brukes til transport av fôrvarer. Disse gjenbrukes uten at det er etablerte rutiner for vask og desinfeksjon mellom transportene. I Europa er det etablert beredskap for PED, med diagnostikk ved mange veterinærlaboratorier. PED er en svært smittsom og tapsbringende virusinfeksjon hos svin, med kraftig diaré og høy dødelighet.

Aviær influensa (AI)

Sommeren 2015 opplevde både Storbritannia og Tyskland utbrudd av høypatogen fugleinfluensa (H7N7) i fjørfebesetninger. Det ble gjennom året funnet høypatogene varianter av fugleinflusaviruset hos ville og tamme fugler i Tyskland, Nederland, Storbritannia og Ungarn. Det ble funnet H5N1 i ville fugler i Romania, og hos ville og tamme fugler i Bulgaria. Mot slutten av året opplevde Frankrike mer enn 60 utbrudd av høypatogen aviær influensa i fjørfehold, av flere forskjellige subtyper. Sannsynligvis sirkulerer lavpatogene varianter av viruset i villfuglbestanden, disse kan mutere til høypatogene varianter når de infiserer tamme fjørfe. Det var en del humane tilfeller i Egypt og Kina.

Blåtunge

Frankrike opplevde utbrudd med spredning av blåtungevirus serotype 8 (BTV-8) sommeren og høsten 2015. Sykdommen ble påvist hos storfe og småfe. Vaksinasjon ble brukt for å kontrollere sykdommen. Mange land i Øst- og Sentral-Europa hadde utbrudd av blåtunge serotype 4 (BTV-4), som Romania, Kroatia, Slovenia, Bosnia Herzegovina, Hellas, Ungarn og Østerrike.

Bovin tuberkulose

Tross store anstrengelser for å kontrollere sykdommen, sprer bovin tuberkulose seg blant husdyr i Storbritannia. Infeksjonen er et betydelig problem i storfeproduksjonen i den sørvestlige delen av landet. Det er bekymring rundt smittepotensialet for mennesker, og betydningen dette har for produksjonen av kjøtt og melk i UK. I Norge knytter bekymringen seg til import av alpakka fra Storbritannia.

Paratuberkulose

Infeksjoner med *Mycobacterium avium* subspecies *paratuberculosis* er utbredt i hele verden og forårsaker store tap i husdyrproduksjonen. Sykdommen angriper drøvtyggere. Den har et langtrukket forløp og det finnes ikke effektiv behandling mot den. Bakteriene kan være vanskelig å påvise, særlig tidlig i forløpet. De nordiske landene kan dokumentere en unik situasjon med sin lave forekomst av paratuberkulose. Det har stor verdi å opprettholde denne situasjonen.

Beredskap

Beredskap for smittsomme dyresykdommer er en viktig oppgave for KOORIMP. KOORIMP er husdyrnæringens liaison (fast kontakt) til Mattilsynet ved utbrudd av smittsomme husdyrsykdommer. Funksjonen innebærer planlegging, øvelse og nettverksbygging i perioder uten spesielle hendelser. Under hendelser (mistanke, sykdomsutbrudd) innebærer funksjonen tett kontakt med Mattilsynets beredskapsstab og koordinering av møter, tiltak og kommunikasjon mellom de berørte partene i husdyrnæringen. Husdyrnæringens beredskapsforum består som hovedregel av organisasjonene som er parter i KOORIMP-samarbeidet. Husdyrnæringens beredskapsforum kalles sammen ved alvorlige hendelser på dyrehelseområdet for informasjonsdeling og drøfting av håndtering av hendelsen i Mattilsynet og næringen. I tillegg til koordinering mellom Mattilsynet og husdyrnæringens beredskapsforum, er det behov for nær kontakt mellom Mattilsynet og de organisasjonene som er mest berørt av en hendelse.

Øvelse Ratatosk

Høsten 2015 arrangerte Mattilsynet en beredskapsøvelse med kommunikasjon som sentralt øvingsmoment. Øvelsen gikk over tre dager og tok utgangspunkt i påvisning av rabies hos en hundevalp som var ulovlig innført til Norge. KOORIMP ved Synnøve Vatn deltok som observatør under øvelsen.

Atypisk kugalskap, BSE

Mattilsynet varslet mistanke om BSE på storfe 20. januar. Diagnosen atypisk BSE ble bekreftet fra referanselaboratoriet i Storbritannia 29. januar. Kua av rasen skotsk høylandsfe var 15 år gammel. Hun ble avlivet som følge av skade, og deretter destruert. Påvisningen hadde ingen betydning for mattryggheten, og Norge beholdt sin status som land med neglisjerbar status for BSE. Tilfellet skapte en del medieoppmærksomhet.

Saueskabbmidd (*Psoroptes ovis*)

Mattilsynet varslet påvisning av saueskabbmidd hos alpakka i januar. Det ble påvist i ytterligere to primærbesetninger, i juni og juli. Sakene ble fulgt opp gjennom det meste av året, med utredning av kontaktbesetninger og medisinsk sanering i besetninger der midd ble funnet. *Psoroptes ovis* er en A-sykdom hos sau, Mattilsynet har håndtert det som en B-sykdom på alpakka. Saueskabb ble utryddet hos sau i Norge i 1894, og det er bekymring for at introduksjon via alpakka skal forårsake sykdom hos sau.

Paratuberkulose (*Mycobacterium avium* sp. *paratuberculosis*)

Mattilsynet varslet i februar om paratuberkulose hos en alpakka i Hordaland. Det ble varslet en ny påvisning i mai. I oppfølgingen ble 27 besetninger fulgt opp med analyse av i alt 401 prøver, alle negative. Paratuberkulose er en B-sykdom som arter seg som en kronisk tarmsykdom som utvikler seg sakte. De positive dyrene ble avlivet. Veterinærinstituttet konkluderte i en faglig vurdering med at påvisningene hos alpakka hadde liten smittemessig betydning.

Mattilsynet varslet også om påvisning av paratuberkulose hos storfe i juni. Oppfølging konkluderte med at smitten sannsynligvis stammet fra kontaktdyrehold med geit. Smitten ble bekreftet i geitebesetningen i januar 2016. Besetningene ble slaktet.

Bovin tuberkulose (*Mycobacterium bovis*)

Mattilsynet varslet om mistanke om bovin tuberkulose hos to alpakka importert fra USA via Canada i august. Etter gjentatt prøvetaking ble mistanken avkreftet. Dyrene var hudtestet gjentatte ganger i USA, det er mulig dette har påvirket resultatet av de serologiske testene.

Ondartet fotråte

I 2015 ble ondartet fotråte påvist i tre nye sauebesetninger samt i tre sauebesetninger som har sanert tidligere. Totalt var det 76 kontaktbesetninger med sau og 16 med storfe. Alle seks besetningene sanerer. To av dem har slaktet all sau, tre har gjennomført medisinsk sanering, og en gjennomfører en kombinasjon. Smitte ble også påvist i totalt 12 kyr, som alle er slaktet.

Smittevern

“Smittesikker”

Prosjektet hadde som mål å øke kompetansen i smittevern hos utenlandske ansatte i norsk husdyrproduksjon. Det ble ferdigstilt i 2013, med trykking av hefter på norsk, engelsk, russisk, estisk, latvisk, litauisk og polsk. Materiellet har blitt godt mottatt, og det er mange produsenter som bestiller til seg selv og sine ansatte. I tillegg distribueres det over hele landet av rådgivere i landbruket, forsikringsbransjen og veterinærer. Alle språkversjonene er trykket i nye opplag, også i 2015. Hittil er 5 500 eksemplarer trykket opp, de fleste er distribuert videre.

Informasjon og veiledning

Jevnlig kontakt med etablerte importører, samt kontakt med personer som vurderer å importere dyr eller avlsmateriale er en sentral oppgave for KOORIMP og KIF. Oppfølging av importere er også viktig, og inkluderer vurdering av sertifikater, prøveresultater og annen dokumentasjon for dyr og eksportsted.

Rådgiving og informasjon er en vesentlig del av arbeidet. En viktig målgruppe for KOORIMP og KIF er importører og rådgivere for disse. Rådgivning til enkeltpersoner ved handel med andre land kan være tidkrevende, men det får høy prioritet ettersom det er enkeltindividers valg som i stor grad avgjør vår smittebeskyttelse ved import. Mattilsynets personell er i en nøkkelposisjon, det er viktig at også disse informerer om risiko og risikoreduserende tiltak når de er i kontakt med personer som vurderer å importere levende dyr.

Cirka 50 personer kontaktet KOORIMP angående import av levende dyr og avlsmateriale. Antall henvendelser har ligget omtrent på dette nivået de senere årene.

Eksotiske husdyr

Det var i 2015 noen få henvendelser angående import av alpakka, men påvisningene av smittestoffer hos alpakka la antagelig en begrensning på importaktiviteten. Lama og alpakka kan lovlig importeres fra medlemsstater i EU, og enkelte listeførte tredjeland. Dyrene holdes ofte sammen med, eller i nærheten av matproduserende dyr og kan være bærere av sykdomsfremkallende virus, bakterier og parasitter som kan spres til andre husdyrarter. Tollstatistikken viser at det ikke ble importert dyr fra Storbritannia i 2015. Dette er positivt, da import fra Storbritannia kan utgjøre en risiko for å få inn bovin tuberkulose (TB), som er utbredt der. Mattilsynet forlanger testing for TB ved import fra EU-land, men det er vanskelig å oppnå sikre testresultater fordi testene er mangelfulle både med hensyn til spesifisitet og sensitivitet. Også paratuberkulose er en risiko ved import av kameldyr. Mattilsynet stiller ingen krav om dokumentasjon for paratuberkulose, men testing inngår i isolatinstruksen. KOORIMP har utarbeidet tilleggskrav ved import av kamelider, blant annet for paratuberkulose. I 2014 ble oppfyllelse av tilleggskravene inkludert i KSL-standarden.

Norsk Alpakkaforening arrangerte “Kamelidkonferanse” i januar 2015. Nina Svendsby deltok med innlegg om import, risiko og risikoreduserende tiltak. Deltagere var alpakkaeiere i Norge, noen få svenske alpakkaeiere, fagpersonell i husdyrorganisasjonene, Mattilsynet og Veterinærinstituttet.

Foreningen for veterinær samfunnsmedisin (DNV) holdt høstkurs om beredskap og bekjempelse av alvorlige smittsomme dyresykdommer. Nina Svendsby hadde innlegg om “Utfordringer med import av nye dyrearter og nye sykdommer: saueskabb, tuberkulose, paratuberkulose.”

Import fjørfe

Det ble registrert 5 eksportland i KIFs importregister. Rugeegg til foreldre (P) til slaktekylling ble importert fra Sverige, samt daggamle foreldre dyr til slaktekylling fra Frankrike. Besteforeldre (GP) til verpehøns ble importert fra Tyskland og Nederland. Foreldre dyr (P) til kalkun kom fra Storbritannia. Foreldre dyr (P) til and ble importert fra Storbritannia.

Import av fjørfe 2015

Fjørfeslag	Antall importere av GP ¹	Antall dyr GP	Antall importere av P ²	Antall Dyr P	Antall importere rugeegg (P)	Antall rugeegg (P)	Antall bruksdyr (B ³)
Slaktekylling	-	-	1	2 934	57	2 312 808	-
Verpehøns	3	3 476	-	-	-	-	-
Kalkun	-	-	7	20 249	-	-	-
And	-	-	3	2 128	-	-	-
Sum	3	3 476	11	25 311	57	2 312 808	0

Forklaring til tabell:

¹GP = Grand Parents = Besteforeldredyr

²P = Parents = Foreldredyr

³B = Bruksdyr.

Importer av fjørfe 2000 - 2015

År	Antall importører	Antall importere av GP	Antall dyr GP	Antall importere av P	Antall Dyr P	Antall rugeegg (P)	Antall bruksdyr (B)
2015	8	3	3 467	11	25 311	2 312 808	-
2014	8	2	3 698	9	20 872	2 460 840	-
2013	8	2	3 698	17	16 913	2 353 800	1 088 560
2012	8	2	3 669	8	17 927	2 215 460	336 000
2011	8	3	22 555	10	20 824	1 251 720	1 650
2010	8	2	3 720	10	20 870	2 083 680	
2009	7	2	3 388	11	25 702	2 146 680	
2008	8	3	4 887	20	102 071	3 304 032 ^{''}	
2007	6	5 [']	5 309 [']	24	165 557	3 058 090 [*]	
2006	7	2	4 205	66 ^{**}	102 689	5 587 650 ^{***}	
2005	6	4	4 002	19	137 853		
2004	11	4	11 662	23	160 861	-	
2003	9	6	22 255	12	47 411	-	
2002	7	7	23 839	13	101 687	-	
2001	9	7	23 444	17	66 640	-	
2000	10	6	23 468	16	114 630	-	

^{''} inkluderer 868000 rugeegg til bruksdyr slaktekylling

['] inkluderer en suppleringsimport etter salmonellasanering

^{*} inkluderer 1 223 240 egg til bruksdyr

^{**} inkluderer importere av rugeegg til foreldredyr

^{***} Til slaktekylling, inkluderer 3 900 320 rugeegg til bruksdyr

Import husdyr

Forflytning av levende dyr er forbundet med risiko for å spre smitte. En målsetning er derfor å holde tallet på levende importerte dyr lavt, og heller få importører til å hente nytt genetisk materiale i form av semin og embryo.

Oversikt over import av sæd og embryo er basert på importer som er forelagt KOORIMP for godkjenning; det er utfordrende å få en oversikt over omfanget av importert avlsmateriale utover dette. Det er registrert import av cirka 50 000 doser oksesæd. Det meste av oksesæden er importert gjennom Geno, som rapporterer import av 49 208 doser for 2015. Dokumentasjon for cirka 70 storfeembryo er vurdert av KOORIMP, og har oppfylt tilleggskravene. Norsvin har importert 338 doser fersk rånesæd fra Nederland. Scanpig har importert 278 doser fersk rånesæd fra Sverige. NSG har importert 1430 strå væresæd fordelt på rasene Texel (450), Charollais (170), Suffolk (690), Bluefaced Leichester (120) og 480 strå bukesæd av rasen Fransk alpin. Det ble importert cirka 250 embryo av rasen Sørafrikansk dorper fra Australia høsten 2015. Disse ble distribuert til fire forskjellige besetninger i Norge.

Det ble importert 13 yak (storfe) fra Sverige. Dyrene oppfylte KOORIMP tilleggskrav da de kom til Norge. De ble i tillegg holdt i offentlig godkjent isolat og testet i henhold til isolatinstruksen. Det er importert 28 kameldyr, fra USA via Canada (20) og fra New Zealand (8). Ti av dyrene fra USA/Canada oppfylte delvis KOORIMP tilleggskrav for kameldyr. Tallene er sammenfallende med tollstatistikken for import av levende dyr til Norge.

Import av levende dyr

År	Storfe	Svin	Sau	Geit	Fjørfe	Kameldyr
2015	13	0	0	0	28 778*	28
2014	20	0	43	0	24 570*	56
2013	30	0	12	0	20 611*	60
2012	0	24	17	0	21 596*	12
2011	1	0	39	0	45 029*	-
2010	0	0	49	0	24 590*	-
2009	0	0	18	0	28 225	-
2008	7	0	0	46	106 958	-
2007	31	0	(4)	(5)	170 866	-
2006	8	1	71	20	106 891	-
2005	0	49	39	53	143 175	-
2004	0	0	11	26	172 523	-
2003	19	8	0	90	69 666	-
2002	0	0	0	33	ca. 130 000	-
2001	14	0	0	0	ca. 90 000	-
2000	48	0	2	16	ca. 138 800	-
1999	13	3	-	-	176 347	-
1998	13	8	-	1	105 009	-
1997	101	30	-	-	135 458	-
1996	129	24	-	-	194 046	-
1995	276	55	-	38	110 492	-
1994	375	41	-	-	129 570	-
1993	197	2	3	-	19 319	-
1992	141	21	-	12	-	-
1991	89	10	-	8	-	-

Tallene er fra Tollvesenet, KIF* og KOORIMP. Rubrikken "Fjørfe" er daggammel kylling, inkludert perlehøns, kalkun og and. Tallene i parentes angir dyr innført til dyreparker og er dermed ikke en del av den ordinære norske husdyrpopulasjonen. Tall for import av kameldyr er fra Tollvesenet, det er innhentet tall kun fra de siste fire årene. 20 kyr fra Tyskland i 2014 ble returnert av importør.

Kontakt

KOORIMP

Husdyrnæringens koordineringsenhet
for smittebeskyttelse ved import

KIF

Kontrollutvalget for import av fjørfe

E-post: koorimp@animalia.no

Animalia

Lørenveien 38
Postboks 396 Økern, 0513 Oslo
Tlf: 23 05 98 00

www.animalia.no

